

Afval en grondstoffenplan 2026 - 2029

aan: de raad van de gemeente Teylingen

zaaknummer: Z-25-454626
Datum collegevergadering: 23 september 2025
datum raadsvergadering: 13 november 2025
agendapunt:
portefeuillehouder: Dhr. F. Nederstigt
behandelend ambtenaar: J. van Velthoven
emailadres: j.vanvelthoven@hltsamen.nl
programma: Leefomgeving

Wij stellen voor:

1. Het afval en grondstoffenprogramma 2026 - 2030 vast te stellen.
 2. De begrotingswijziging R4018 vast te stellen.
-

Inleiding

In 2021 voerde Teylingen het beleid "De betere afvalscheider wordt beloond" in, met o.a. een beloningskorting, kleinere restafvalcontainers (140L) en lagere inzamelfrequentie voor restafval. Dit beleid is in 2024 geëvalueerd. Er wordt voorgesteld om het financiële beloningsinstrument te vervangen door bewezen effectieve, gedragsgerichte en service-verhogende maatregelen.

Voor u ligt het voorstel voor het nieuwe afval en grondstoffenprogramma Teylingen, waarin de koers voor de periode 2026–2030 wordt vastgelegd. Met dit programma geeft de gemeente invulling aan de landelijke en Europese doelstellingen op het gebied van afvalpreventie, recycling en circulaire economie en wordt voortgebouwd op de resultaten uit de afgelopen beleidsperiode.

De voorgestelde aanpak houdt rekening met landelijke ontwikkelingen zoals stijgende verwerkingskosten, strengere verwerkingsnormen en veranderende producentenverantwoordelijkheden.

Met dit voorstel wordt gevraagd in te stemmen met de hoofdlijnen en maatregelen van het nieuwe grondstoffenprogramma, zodat de uitvoering in de komende jaren gericht en effectief kan plaatsvinden.

Bestaand kader en context

1. Huishoudelijk afval- en grondstoffenbeleid 2020-2024
2. Wet milieubeheer: de gemeente is verplicht tot inzameling van huishoudelijk rest en GFT afval bij of nabij percelen (artikel 10.21 en 10.26 Wm); daarnaast geldt de verplichting tot het hebben van een afvalstoffenverordening (art. 10.23 Wm) waarin inzamelregels en voorzieningen zijn vastgelegd
3. Landelijk Afvalbeheersplan (LAP3) en het rijksprogramma "Van Afval Naar Grondstof" (VANG): gemeenten moeten doelstellingen behalen gericht op hoogwaardige afvalscheiding en een circulaire economie
4. Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen
5. Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030

Beoogd effect

1. Meer effect per ingezette euro: de vrijvallende middelen direct inzetten op maatregelen die aantoonbaar scheidingspotentieel opleveren (GFT(e), PBD, textiel).
2. Structurele reductie van (fijn) restafval door gedragsverandering, communicatie en betere voorzieningen, in plaats van een generieke financiële korting.
3. Hogere kwaliteit van ingezamelde stromen (minder stoorstoffen, hogere opbrengsten) en daarmee kostendemping.
4. Meer transparantie en eenvoud voor inwoners: één helder tarief, duidelijke service.

Argumenten

1.1 Het huidige beleidsplan Afval- en grondstoffen loopt af

Het huidige beleidsplan Afval-en grondstoffenplan 'de betere afvalscheider wordt beloond' loopt af. Daarom is een nieuw plan noodzakelijk. Met dit nieuwe plan wordt invulling gegeven aan de doelstellingen die de gemeente heeft met betrekking tot de afval- en grondstoffeninzameling voor de komende jaren.

1.2 Beperkte gedragsimpact van de korting

Slechts 50% van de respondenten zegt in 2023 korting te hebben ontvangen; 20% weet het niet. Dit duidt op beperkte bekendheid, begrip en/of waardering van de regeling. Financiële prikkels alléén sluiten niet aan bij het feit dat 72% van het restafval uit nog te scheiden grondstoffen bestaat; gerichte educatie en ondersteuning zijn nodig.

1.3 De kortingsregeling is administratief slecht uitvoerbaar

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de kortingsregeling eigenlijk onuitvoerbaar is voor Belastingen Bollenstreek en uitvoeringskosten vraagt.

1.4 Kosteneffectiviteit en uitvoeringslast

De afvalbeheerkosten en afvalstoffenheffing stijgen, onder meer door externe factoren (CO₂-heffing, brandstof, stoorstoffen zoals lachgascilinders). De administratieve en ICT-lasten voor meten, registreren, controleren en uitbetalen van korting drukken op het budget, terwijl het effect tanende is. Het gerichte inzetten van deze middelen is doelmatiger.

1.5 GFT(e), PBD en textiel blijven achter

35% van het restafval is GFT(e), 9% PBD en 5% textiel (2022). Hier zit het grootste scheidingspotentieel. Educatie, service en handhaving zijn effectiever om deze concrete stromen uit het restafval te halen dan een generieke korting.

1.6 Eenvoud en draagvlak

Een eenvoudiger tariefstructuur zonder korting is voor inwoners beter uitlegbaar en voorkomt onduidelijkheid (20% weet niet of men korting kreeg). Dit vergroot vertrouwen en focus op het 'hoe' van scheiden in plaats van op het 'wat levert het me op'.

1.7 De uitkomst van de evaluatie vraagt niet om grote wijzigingen

De uitkomst van de evaluatie laat zien dat de meeste inwoners tevreden zijn over de huidige inzameling.

Kanttekeningen

2.1 Overgangseffecten kunnen zich voordoen

Uit de enquête blijkt dat de kortingsregeling een belangrijke motivatie vormt om afval goed te scheiden. Zonder korting kan een deel van de inwoners tijdelijk minder gemotiveerd raken. Dat vraagt om een intensieve communicatieve startcampagne, wijkbezoeken en coaching door de grondstoffencoach.

2.2 Monitoring waarborgen

Om politiek-bestuurlijke verantwoording te waarborgen, blijven we KPI's volgen als kilogram restafval per inwoner, scheidingspercentages, kwaliteit stromen en Fixi-meldingen.

2.3 Communicatie inzet is een vereiste

Communicatie naar 'winnaars' van de huidige korting: maak duidelijk dat de middelen niet verdwijnen, maar direct terugvloeien naar betere service, lagere milieu-impact en (op termijn) kostendemping.

2.4 Er is geen garantie dat afvaloverlast overal verdwijnt

Op de locaties waar men overlast ervaart van afval, is dit meestal niet het enige probleem, maar een symptoom van onderliggende problematieken. De grondstoffencoach biedt inzicht in de drijfveren achter het verkeerde aanbiedgedrag en kan samen met de bewoners maatwerkoplossingen bedenken.

Financiële consequenties

Afschaffen korting reduceert uitvoeringslast (minder registratie, minder correcties). In combinatie met de verwachting van minder vervuiling (minder afkeur = minder verbrandingskosten, betere opbrengsten) ondersteunt dit de kostenbeheersing die in de evaluatie als aandachtspunt is geschetst. Een bedrag van € 50.000 euro wordt aan de begroting afval toegevoegd, ten behoeve van communicatie en educatieprojecten.

Dit levert een totale besparing op van € 212.000, die toekomt aan de afvalstoffenheffing, waarvoor het tarief in de legesverordening in december wordt vastgesteld.

Juridisch kader

- artikel 108 van de Gemeentewet
- Huishoudelijk afval- en grondstoffenbeleid 2020-2024
- Wet milieubeheer: de gemeente is verplicht tot inzameling van huishoudelijk resten GFT afval bij of nabij percelen (artikel 10.21 en 10.26 Wm); daarnaast geldt de verplichting tot het hebben van een afvalstoffenverordening (art. 10.23 Wm) waarin inzamelregels en voorzieningen zijn vastgelegd

- Landelijk Afvalbeheersplan (LAP3) en het rijksprogramma "Van Afval Naar Grondstof" (VANG): gemeenten moeten doelstellingen behalen gericht op hoogwaardige afvalscheiding en een circulaire economie
- Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen
- Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030

Aanpak, uitvoering en participatie

Na het vaststellen van het Afval- en grondstoffenplan 2026-2029 zal er een communicatieplan worden geschreven.

De uit te voeren maatregelen zullen planmatig en stapsgewijs worden uitgevoerd. De hoeveelheden restafval en de kwaliteit van de grondstofstromen gemonitord worden. Door middel van een raadsinformatiebrief zullen de resultaten worden gedeeld.

Aanpassingen aan het uitvoeringsbesluit behorende bij de afvalstoffenverordening zullen cf. de daarvoor geldende procedure worden opgesteld en ter besluitvorming worden voorgelegd na vaststelling van het beleidsplan.

Duurzaamheid

De uit te voeren maatregelen zullen planmatig en stapsgewijs worden uitgevoerd. De hoeveelheden restafval en de kwaliteit van de grondstofstromen gemonitord worden. Door middel van een raadsinformatiebrief zullen de resultaten worden gedeeld.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Dit voorstel is enkel van toepassing op de gemeente Teylingen.

Urgentie

n.v.t.

Evaluatie

- Tussentijdse monitor 2026 (kilogram restafval per inwoner, aandeel GFT(e)/PBD/t extiel in restafval, meldingen bijplaatsingen, kwaliteit stromen).
- Volledige evaluatie in 2027, inclusief advies over verdere tarief- of service aanpassingen richting 2030-doelen.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Evaluatie afval- en grondstoffenbeleid 2020–2023, Gemeente Teylingen.
2. Afval- en grondstoffenbeleid 2020–2024 "De betere afvalscheider wordt beloond".
3. Afval en grondstoffenplan 2026 – 2029.
4. Begrotingswijziging R4018.

Namens het college van Teylingen,

Dhr. Jeroen F.A. Tomassen
Secretaris

Mevr. C.G.J. Breuer
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 23 september 2025 met als onderwerp **Afval-
en grondstoffenplan 2026 - 2029**

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op Artikel 108 van de Gemeentewet,

Besluit:

1. Het afval en grondstoffenprogramma 2026 - 2030 vast te stellen.
2. De begrotingswijziging R4018 vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 13 november 2025,

Mevr. M. van Egeraat
Griffier

Mevr. C.G.J. Breuer
Voorzitter